

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Кафедра агрономії

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Рослинництво

(назва навчальної практики)

бакалавр

(рівень вищої освіти)

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність 201 “ Агрономія ”

Програма з навчальної практики «Рослинництво» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня бакалавр за спеціальністю 201 «Агрономія»

Розробник: викладач вищої категорії,
кандидат сільськогосподарських наук к. с.-г. н. Орловський Р.М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри агрономії
Протокол від «02» вересня 2020 року № 1.

Завідувач кафедри агрономії _____ к. с.-г. н. Чумбей В.В.

Анотація

Практична підготовка фахівців є невід'ємною складовою частиною навчального процесу в закладах вищої школи. Вона орієнтована на формування фахівця нового рівня, спроможного обґрунтовувати та реалізовувати систему адаптивного рослинництва, яка забезпечує стабільну, економічно доцільну, адекватну біокліматичному потенціалу України продуктивність сільськогосподарських культур та отримання конкурентоспроможної продукції рослинництва. Важливою складовою практичного навчання є навчальні практики. Завданням таких практик є ознайомлення студентів із специфікою напрямку та спеціальності підготовки та формування компетенцій згідно вимог освітніх програм.

Згідно робочого навчального плану підготовки студентів спеціальності 201 «Агрономія» передбачена навчальна практика в обсязі 60 годин.

Практична підготовка студентів спеціальності 201 «Агрономія» є досить потрібною, адже теоретичний курс навчальних дисциплін покликаний надати студентам суму необхідних знань, передбачених вимогами конкретного освітньо-кваліфікаційного рівня, а під час практики вони набувають уміння застосовувати ці знання до виконання стандартних фахових функцій.

Особливого значення набуває практична підготовка фахівців з рослинництва в умовах глибоких реформ, які відбуваються в аграрній сфері суспільства України. Суть навчальної практики полягає в орієнтації змісту практики на досягнення головної мети - формування у студентів системи знань з агрономії в цілому та рослинництва зокрема для реалізації основних завдань адаптивного рослинництва, яке забезпечує стабільну, економічно доцільну, адекватну біокліматичному потенціалу продуктивність сільськогосподарських культур за умов екологічного благополуччя виробленої продукції та довкілля.

Така модель фахівця відповідає національним інтересам українського народу тому, що на нього буде покладена відповідальність за вміле використання і збереження для нащадків пріоритетного скарбу України - її родючої землі, яка за вартістю становить 80 % національного багатства, а

створена на ній щорічна продукція - близько 40 % валового національного продукту. Тому є велика потреба у фахівцях нового покоління, орієнтованих на зростання виробництва екологічно чистої продукції, збереження родючості ґрунту і довкілля. Саме студенти - педагоги будуть носіями цих набутих знань та практичних навичок в регіонах України та за її межами.

1. Мета та завдання навчальної практики

Навчальна практика є однією з важливих форм вивчення рослинництва. Значна частина курсу засвоюється студентами в навчальних лабораторіях за допомогою використання снопового, гербарного матеріалу, за рисунками, через виконання розрахункових робіт, демонстрування слайдів, тощо. Але ряд важливих питань теоретичного і лабораторного курсу можна краще засвоїти лише в тому разі, коли після ознайомлення з ними в лабораторних умовах студент власноручно виконає ряд завдань, використовуючи для цього живі рослини з колекційних розсадників та здійснюючи відповідні технологічні процеси під час навчальних практик.

Такі питання інтенсивної технології вирощування зернових, технічних та інших культур, як оцінка стану озимих культур і трав після перезимівлі, визначення заходів щодо догляду за ними; особливості підготовки ґрунту та внесення добрив, встановлення строків та способів сівби, застосування пестицидів, ретардантів, формування густоти; визначення повноти сходів і густоти стояння рослин, динаміка формування врожаю, освоєння методики визначення біологічного врожаю, оцінки стану посівів перед збиранням, визначення способу збирання зернових та інших культур, ступеня полеглості культур, втрат урожаю під час збирання та інше, не можливо практично засвоїти без практичної підготовки.

Відмічені й ряд інших причин вимагають перенесення вивчення частини лабораторно-практичного курсу рослинництва на літній період, коли є можливість виконати їх практично в польових умовах при наявності живих рослин з непорушеною їх будовою, просторовим розміщенням органів на рослині та рослин у посівах, з їх природним забарвленням.

Навчальна практика з рослинництва для студентів спеціальності 201 «Агрономія» передбачає закріплення на практиці знань і засвоєння нової інформації з питань вирощування польових культур із застосуванням елементів біологізації, одержаних на лабораторно-практичних заняттях; безпосередню участь кожного студента в практичному виконанні операцій стосовно здійснення інтенсивних технологій при вирощуванні польових культур за тематикою практики.

Під час практики студенти знайомляться в польових умовах з видовою різноманітністю польових культур, вивчають особливості будови вегетативних і генеративних органів, практично визначають фенологічні фази росту і розвитку сільськогосподарських культур, етапи органогенезу, проводять біологічний контроль за формуванням урожаю, визначають повноту сходів, густоту стояння рослин, біологічний урожай і його структуру, дають загальну оцінку посівів перед збиранням, вивчають сучасні прийоми формування оптимальної густоти, догляду за посівами, збиранням врожаю тощо.

Базою для проведення навчальної технологічної практики є : демонстраційне колекційне поле Івано-Франківського коледжу ЛНАУ.

Робочі дні практики розподіляються так, щоб охопити найважливіші періоди польових робіт і розвитку культур.

Навчальну практику студенти проходять у складі академічної групи. На час практики групу розділяють на ланки по 4-5 осіб, які по чергово виконують те чи інше завдання програми практики. Під час загальної оцінки зовнішнього вигляду посівів, ознайомлення з різноманітністю рослинного видового складу студенти працюють у складі групи.

В період практики студент веде робочий зошит, в якому записує тему, її зміст і проведену з теми роботу. Перед прийняттям заліку з практики зошит здається на перевірку керівнику практики.

2. Зміст, методика та теми завдань проведення практики

№	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з видовою різноманітністю польових культур	4
2	Вивчення особливостей морфології вегетативних органів зернових культур	4
3	Підготовка насіння до сівби (посадки). Норми висіву	4
4	Ранньовесняне боронування.	4
5	.Посів ярих зернових культур.	4
6	Посів просапних культур.	4
7	Визначення повноти сходів і густоти посівів зернових культур суцільної сівби на прикладі 2-3 культур (пшениця, горох, ячмінь)	4
8	Визначення густоти насадження просапних культур: кукурудзи, цукрових буряків, картоплі, соняшника	4
9	Визначення загальної і продуктивної кущистості зернових культур озимої пшениці, ячменю, тритикале, вівса)	4
10	Визначення фаз стиглості зернових і зернобобових культур: візуально та шляхом відбору зразків із наступним висушуванням.	4
11	Оцінка стану зернових перед збиранням (густина, висота стеблостою, ступінь забур'яненості, вилягання посівів)	6
12	Визначення біологічного врожаю зернових, зернобобових культур, буряків цукрових, кукурудзи, картоплі	6
13	Організація і технологія збирання зернових і зернобобових культур. Післязбиральна обробка зерна	4
14	Організація і технологія збирання просапних культур.	4
	Всього	60

У перший день практики викладач знайомить студентів з її програмою, тематикою, порядком виконання, звітністю за практику, призначає старших у ланках, видає їм необхідні бланки для виконання практичних завдань.

Студенти вивчають методики, записують їх у зошит.

Виконання кожного завдання відповідної теми практики проводиться в такій послідовності:

1. Керівник практики пояснює методику та хід виконання роботи.

2. Студент самостійно в складі ланки здійснює визначення, біометричні вимірювання, підрахунки.

3. Кожен студент самостійно записує порядок і результати виконаної роботи в зошит, готується до наступного заняття відповідно до теми.

Вимоги до написання ,оформлення та захисту звіту за навчальну практику

Загальною формою звітності студента за навчальну практику є звіт, який оцінюється і підписується керівником практики та щоденник. Атестація студентів за результатами навчальної практики проводиться на базі практики в останній день її викладачем. Формою підсумкового контролю є залік, який виставляється у відомість та заноситься в залікову книжку студента.

До заліку допускаються студенти, які виконали програму практики в повному обсязі та представили щоденник, підготували звіт про практику відповідно до вимог та достатньо володіють знаннями морфологічних ознак, біологічних особливостей культур, господарської значимості їх ,елементами технології вирощування та успішно орієнтуються у вирішенні практичних завдань за програмою практики. На основі захисту звіту студентів виставляється залік.

Вимоги до написання та оформлення звіту для узагальнення матеріалів, що зібрані під час практики і підготовки звіту студентам у кінці практики відводиться 2 дні.

Обсяг звіту 15-20 сторінок друкованого тексту на папері формату А4 (297x210 мм), параметри форматування: шрифт Times New Roman, кегль 14, стиль - звичайний (normal); поля: зліва - 3,0 см, зверху і знизу - 2,0, справа - 1,5 см; міжрядковий інтервал — півтора (1,5).

Зміст звіту викладається на одній сторінці листа (з лівого боку сторінки залишать поле 3 см). Звіт бажано подавати ілюстрований діаграмами, таблицями, графіками тощо. Список літератури складається відповідно до вимог стандарту. Звіт повинен бути написаний логічно, чітко, розбірливо, грамотно, послідовно відповідно до плану..

Оформлення списку використаної літератури

Список використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні подібних робіт), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків або у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи.

Список рекомендованої літератури

1. Каленська С.М., Єрмакова Л.М., Поліщук І.С., Паламарчук В.Д. Системи сучасних інтенсивних технологій .Навчальний посібник. Вінниця: ФОП Рогальська І.О., 2012. 370с.
2. Паламарчук В.Д., Поліщук І.С., Каленська С.М., Єрмакова Л.М. Біологія та екологія сільськогосподарських рослин: Підручник з грифом МОН України лист №1/11-4345 від 26.02.2013 р. Вінниця, 2013.-724 с.
3. С.М. Каленська, Л.М. Єрмакова, В.Д. Паламарчук, І.С. Поліщук, М.І. Поліщук. Підручник "Системи сучасних інтенсивних технологій у рослинництві" Вінниця. ФОП Рогальська І.О., 2015.- 448 с. Гриф МОН і науки України (лист №1/11-10891 від 15.07.2014)
4. Каленська С.М., Єрмакова Л.М., Величко В.А., Гарбар Л.А., Антал Т.В. Технологія виробництва продукції рослинництва. Навчальний посібник. Київ.: Аграрна наука, 2016. - 304с. (Гриф надано МОН України 8 липня 2014 р. лист № 1/11-10460)
5. Єрмакова Л.М., Пророченко Т.І. Монографія .Продуктивність ріпаку ярого залежно від елементів технології вирощування в Правобережному Лісостепу України.- К.: ФОП Ямчинський О.В. 2019 , 14 ,7 ум.д.а.